1ste. Jaargang. Curaçao den 7n Juni 1884. No 23.

AMIGOE DI CURAÇAO.

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden ƒl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar ƒl. 10.—
Afzonderlijke nummers ƒl. 0,25.
—Prijs der Advertentien van 1 tot 7 regels ƒl. 0,50, voor elken regel meer ƒl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
OP CURAÇAO.
PLEIN VAN PILTERMAAL, No 129.

De Agentuur
ten huize van de Heeren
JAN ELLIS, *Curaçao*, — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, *Aruba*, — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, *Bonaire*. — Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta ƒl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba ƒl. 10.— pa anja.
Un number só ƒl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel ƒl. 0,50, cada regel mas ƒl. 0,07½.

ZAL DE PAUS ROME GAAN VERLATEN?

—o:o—

(Vervolg en Slot).

Immers sedert dien tijd (1881) heeft de Italiaansche Regeering zelve niet gevreesd de Waarborgenwet te schenden, wier belang haar, naar het schijnt, niet meer zoo zeker voorkomt."

Zij heeft die wet geschonden in de zaak-Martinucci, waarbij de Italiaansche gerechtshoven zich bevoegd hebben verklaard in een geval van zuiver inwendige pauselijke administratie, en bijgevolg ook volgens de „Waarborgenwet", buiten hun bevoegdheid.

Na de goedkeuring aan dit beginsel geschonken, ondanks de welsprekenste protesten der Curie, ondanks de nota's van kardinaal Jacobini, heeft de Italiaansche Regeering nog ernstiger zich aan de „Waarborgenwet" vergrepen in de zaak van de goederen der Propaganda, welke het hof van cassatie niet geaarzeld heeft vatbaar te verklaren voor conversie in Italiaansche staatsschuld. Alsof reeds zooveel eeuwen lang de geheele wereld zou hebben bijgedragen tot de vorming van dit erfgoed der missiën, om het te eeniger tijd dienstbaar te maken aan de kosten van een oorlog van Italië tegen Frankrijk, Oostenrijk Duitschland of welke mogendheid ook!

Nu vraag ik: zijn al deze zoo zwaarwichtige feiten, ondanks de plechtigste beloften en verbintenissen geen formeele aanslagen tegen de souvereiniteit, tegen de vrijheid, tegen de onafhankelijkheid van den H. Stoel?

En is het daardoor niet zeer verklaarbaar, waarom Leo XIII onlangs tot de pelgrims van Italië zeide, dat hij zich de keuze ziet gesteld tusschen twee toestanden: *„of wel een gevangenschap, die met den dag moeielijker wordt, of ballingschap?*

Begrijpt men den verscheurenden smartkreet niet, door het hoofd der Kerk bij zijn laatste consistoriale Allocutie geslaakt en de betuiging, die men niet krachteloos maken kan: dat de vijanden van den H. Stoel „besloten zijn het roomsche Pausdom zoolang te beleedigen, dat het, van de eene moeielijkheid in de andere gedrongen, zoo mogelijk tot het uiterste zou worden gebracht"?...

Ziet men niet in dat, om zoo te spreken, de Paus — een Paus zoo scherp van oordeel, zoo voorzichtig, zoo staatkundig,—te Rome zijn Souvereiniteit, zijn onafhankelijkheid, zijn waardigheid, zijn vrijheid, ja zijn leven vindt bedreigd?

En men zou den angst der Katholieken niet beseffen, waar zij voor zulk een smartelijke keuze zich zien geplaatst; de ballingschap met haar ontzettende gevaren en de gevangenschap met haar onvermijdelijke gevolgen?

Aangenomen gelijk de *Osservatore Romano*, de *Défense* en de *Moniteur de Rome* het te verstaan gaven, dat de Paus die gevangenschap welke met den dag harder wordt, wil vermijden en besluiten, bij zekere gebeurlijkheden—d. i. wanneer zich binnenkort in den stand der romeinsche quaestie geen merkbare verbetering voordoet, den weg der ballingschap in te slaan, dan kan men van heden af twee vragen stellen:

Waarheen zal de Paus gaan?
Wanneer zal hij vertrekken?

———

In de plaats der eerste zou men wellicht beter kunnen vragen:— Waarheen zal de Paus *willen* gaan?

Geen enkele mogendheid — want zelfs de Fransche Republiek meen ik niet te mogen uitzonderen—geen enkele mogendheid of zij zal er een eer in stellen aan Leo XIII in zijn ballingschap gastvrijheid te verleenen. En dit alleen reeds bewijst wat een ernstige misgreep Italië begaan zou, wanneer het den Paus dwong Rome te verlaten.

Men zegt, dat het Engelsche gouvernement reeds door tusschenkomst van kardinaal Howard en den heer Errington, blijft aandringen op het aannemen van Malta als verblijfplaats voor Z. H.

Oostenrijk stelt Miramar voor of Inspruck.

Er schijnt reden om te meenen, dat Duitschland zelf zich gelukkig zou gevoelen, wanneer het de abdij van Fulda ter beschikking van den H. Vader kon stellen.

Nogmeer in onze nabijheid is een land, waar de vorst niet zou aarzelen alles op te offeren voor zulk een voordeel en zulk een eer...

Wat dag en uur van het vertrek des Pausen aangaat,— wanneer het moet plaats hebben, geloof ik niet dat iemand er van zal worden ingelicht. Immers 't is noodig, dat het zooveel mogelijk geheim blijve.

Toen in 1882 Leo XIII op het punt stond Rome te verlaten, meldde een eenvoudige depêche der Curie aan de nuntiussen, dat het plan van het vertrek, *weldra* kon worden ten uitvoer gelegd.

Ik heb reeds gezegd, dat in 1849 Pius de IX slechts één vertrouweling bij zich had, toen hij naar Gaëta vertrok. Alleen de hertog d'Harcourt en de graaf van Spaur, de Fransche en Beiersche gezanten, hadden de vlucht van den H. Vader voorbereid. Zelfs de kardinalen, de hofbedienden des Pausen, droegen er geen kennis van.

———

Den 24n November ten 5 uur des namiddags wordt de hertog, aan het Pauselijk paleis in galarijtuig aangekomen, niet zonder moeite in het kabinet des Pausen toegelaten. De deur wordt achter hem gesloten. Pius IX trekt zwarte kleederen aan, zet een groenen bril op, en gaat van zijn trouwen bediende vergezeld een verborgen deur uit. Middelerwijl blijft de hertog d'Harcourt alleen in het werkvertrek des Pausen, leest luidop en neemt den schijn aan een levendig gesprek te zijn, om de bewakers des H. Vaders te verschalken... Toen hij het vertrek des Pausen verliet, bevond zich de reiskoets met den Paus en den graaf van Spaur reeds op den weg naar Albano. De Paus was gered, een groote misdaad wellicht voorkomen....

———

Hun die meenen, dat de Paus niet buiten Rome kan, zelfs geen dag — en vergeten dat Gregorius VII zijn dagen te Salerno ging eindigen — zullen wij antwoorden, dat allen die Rome kennen, er van overtuigd zijn, dat integendeel Rome niet kan buiten den Paus.

En wij herinneren aan de woorden van Pius VII in 1809 tot een boodschapper van Napoleon: „Mijnheer, een souverein, die niet meer dan een *scudo* daags noodig heeft, laat zich niet zoo licht schrik aanjagen."

Maar tevens herinneren wij er aan, dat het Pausdom Rome slechts kan verlaten om er weer te keeren en dat, als de Paus Rome uitgaat, hij er terug zal komen.

Iedereen heeft er te veel belang bij. Want, zooals in 1870 generaal Menabrea, thans gezant te Parijs, getuigde; de romeinsche quaestie „is geen binnenlandsch vraagstuk, maar een vraagstuk, dat alle regeeringen van katholieke volken aangaat, en deze niet alleen, maar evenzeer de gouvernementen, die, al zijn zij niet katholiek, de godsdienstige belangen van hun katholieke onderdanen hebben te verdedigen".— Al kon men Frankrijk voor zulk een zending niet meer meêtellen, laat men bedenken, dat in 1815, drie niet-katholieke mogendheden: Engeland, Pruisen en Rusland den Paus zijn Staten hebben weêrgegeven....

Begaat dus de Italiaansche monarchie de fout dat zij den Paus tot ballingschap dwingt, dan is de fout voor haar een zelfmoord.

En niet wij zijn het die dit zeggen, maar Bonghi reeds beweerde het na de gebeurtenissen van 13 Juli 1881: „Zij die de poging waagden het Pausdom aan den Italiaanschen bodem te ontrukken, moesten bedenken, dat zij door het geweld-juist van hun pogingen wel zelven ter aarde kunnen storten, of dat zij door den boom te ontwortelen, heel wat meer aarde zullen moeten omhalen, dan zij te voren voorzagen" ...

De Paus in ballingschap zou gelijk staan met de zegepraal der demagogie te Rome.

Troon en altaar zouden weldra zijn omvergeworpen.

Het altaar van den Vorst der Apostelen is niet te verdelgen. Maar de troon?

Men kan de tusschenkomst van Europa verwachten tot herstel van het hoofd der Kerk te Rome.

Maar wie zou een interventie durven voorspellen ten gunste van den leider van het éene Italië?....

———

Italië moet wel reeds de juistheid erkend hebben van het dilemma, door Montalembert aan Cavour gesteld: „Als ge Rome hebt bezet en den Paus verdrukt, zonder dat men hem verdedigt, dan zal hij niet meer vrij zijn; maar als men hem verdedigt, dan zult gij niet meer vrij zijn."

Heden, wij spreken het uit met

diepe droefheid, wordt naar de verklaringen zelven van Leo XIII, de Paus verdrukt, de Paus zonder verdediging gelaten en is hij te Rome niet meer vrij.

Wanneer morgen de Italianen ook al vrij waren, zullen ze het kunnen blijven, nadat zij den Paus gedwongen hebben in de ballingschap zijn vrijheid te zoeken?....

UN HOMBER CATOLICO.

Ora nos warda biboe memoria di homber grandinan, anto nos ta moestra nan un honor grandi; maar n'e mees tem nos ta honra nos mees, pasobra den alabanza di hecho grandi tini ciertoe grandeza. Toch no ta p'esai só, nos ta bai scirbi es koe ta sigi. Maar ora nos corda riba bida di Jonkheer C. J. C. H. van Nispen tot Sevenaar, anto nos ta keda stom di mira com nos Santa Fé Católica sà di haci mas nobel i di biba té na gradoe mas haltoe di perfeccion e don di mas grandinan koe naturaleza a doena un hende. Nos tabata scirbi akí e discursoe fúnebre (discursoe papiar na ocasion di un mortoe) magnífico koe Dr. Schaepman a papia riba boeracoe habrir p'é ilustre difuntoe. E discursoe-aki ta pone dilanti nos imágen di e homber koe tabata Católico, i pa gracia di Dios a keda Católico, i koe a bira grandi pasobra é tabata Católico.

"E homber koe nos ta pone su restoe mortal den graf, koe speranza den di e dia alegre di resurreccion i den firme siguranza di inmortalidad, tabata honor di su cas, corona di su esposa i su jioenan, fama di su amigoe i correligionistanan, un adorno di su patria. Nacé di famía nobel, el a haci otro nobel su deber di cada dia i el a haci nobleza di su caracter brilja mas koe nobleza di su nacementoe. E nomber k'el a ricibi di su tata — un carga pisar p'é carga e nomber-aí despues di un tal homber — el a wardele sin mancha i el a rondonele coe glans nobo, coe briljo agradabel. Jeen di don di spiritu, el a trata di haci ganaci foi nan toer, sin desprecia ningun sorto di ciencia ni arte. N'e ciencia haltoe i santoe di Derechi, el a consagra su forza di mihor, su amor di mas santoe, i é tabata un homber di Derechi den niticacion di mihor i mas compleet di e palabra-aí; un homber di Derechi koe ta haja su luz i solo di su bida den Dios eternoe, i su espresion di mas excelente den palabra di Predicador: "Teme Dios, cumpli coe su mandamientoenan, den esai un hende ta henter."

Un homber di Derechi, un homber hustoe, koe tabata respeta, interpreta, sostene i vindica ley i concenci; ora é tabata dicta sentencia, foi Stoel di huez, ora é tabata papia palabra ardiente, sterki, firme, sin afectacion i liber, manera un representante di derecho i libertad di puebel k'el a hura. Ai! ki pena koe nos no por tende e sona klaar di su stem mas, ni acento forza i rond di su palabra! Ai! maar també: alabado sea Dios! k'el a logra di pone na luz su conviccion di mas profundoe, manera na ultimoe ora di su bida, scirbiendo na Rey e palabra nobel i balente, di e Staatsstuk. koe lo haci koe su nomber lo no ta loebidar mientra lo tien principio na Hoelanda.

Fidelidad firme, i adhesion (pegamentoe) di mas grandi na principio tabata exempel grandi, combencedor i elocuente di su bida. E herencia di su antepasados (esnan koe a biba promé koe n'é den su famía) e herencia koe nos tambe a erf huntoe coe né, antigua fé católica, tabata alma di henter su existencia. Como profesador honrado i sin miedoe, bringador balente sin cansa nunca, é no a conoce luho mas haltoe koe di gaba su fé na toer lugar, é no a conoce dolor mas grandi ni poerba disgracia mas amargoe, sino ora é tabata mira su fé ofender, insultar, poersigir. Maar e penanan-aí tabata pega su coerazon mas na su fé, é tabata hacié mas stimar i mas precioso p'é. E fé-aí tabata jena henter su bida i tabata center i forza di toer su principio, E tabata haciele firme i liberaal; é tabata inflamele coe un entusiasmo di un *cruzado*, manera tabata noode pa haci su tristoe seriedad, koe asuntoenan di tempoe tabata jenele, bira un cara k'é por a soporta.

Su entusiasmo i su seriedad tabata sali foi mees fuente: caridad. Lo mi tien noode di bisa, ki amor grandi i berdádera é tabatien pa su Mama Santa Iglesia, pa Derechoe i pa su Patria glorioso? Ta noode di conta com toer kiko tabata boenita, i bon, i berdadera, tabata trek é coe forza; tabata inspirele como poéta; tabata poné mas haltoe koe cosnan di toer dia; tabata animele coe impulso di caridad i compasion? El a conoce amor den toer su nobleza, den toer su rikeza. Di un tal esposo, di un tal tata, di un tal roeman hende no ta bisa, k'el a *stima* su hendenan, nos sabi k'é tabata toer cos pa nan toer. Hende no ta perde un amigoe asina, sin haja falta di algoe den di e mundoe jeen ricoe-akí, sin keda sinti semper koe hende a perde algoe propio. Biba coe hende tabata un necesidad p'é; é tabata toema parti den legria di toer hende, i compasion a nace den dié, i a brilja den dié no menos bao di e forma boenita i amabel koe tien semper un bon palabra pa esnan koe tabata menos koe né, un cos bon pa pobernan. Desconocir coe interés, halzar riba ambicion, liber di toer alma chikitoe, sin sinti nunca mal boluntad, é tabata un consegero di mas honrado, un judador di mas fiel, un admirador di mas grandi, di mas agradecidoe.

I el a bai foi nos! Dios a doena, Dios a toema; bendita sea Su nomber den eternidad!

Awor koe nos a trecele n'e lugar oende l'é sosega banda di su tata i su mama, k'é tabata nan jioe pa su parecementoe principal, pa su spiritu forza, pa su grandi desarrojo, pa su berdadera civilizacion, pa su humor afectuoso, pa su coerazon di oro i principalmente pa su caracter haltoe i nobel; awor koe toer dolor di despedida i di pérdida ta bini huntoe den un momentoe, awor é ta bolbé lamanta pa nos toer como un homber koe su nomber lo no ta loebidar tantem tien den nos Hoelanda católica gradicidoe i patriota di honor; com un recuerdo glorioso i un egempel sublime pa nos toer, chikitoe i grandi, koe ta jora aki cerca su mortoe stimar.

Maar no ta combini di papia akí coe palabra grandi di sabiduría humana, akí na presencia di mortoe. Den di e luz sunoe-aki nos ta leza e palabra terribel di e Rey Sabir, koe a mira toer cos koe tabata socede bao di solo, koe a mira deer di henter historia, oende ajera ta awé i majan ta ajera, e palabra terribel: *Banidad di banidad, toer cos ta banidad!*

Toer cos ta banidad? Nó! Perfeccion di bida ta den palabra di Salbador: "Es koe ta kere den Mi, ora é moeri, l'é biba den eternidad." Un homber di fé a moeri akí pa drenta den bida. Un homber di fé, un fé asina humilde i asina prudente, asina sencilla i asina infantil (manera mucha chikitoe), asina ardiente i asina tiernoe, asina sterki den palabra i obra. Un homber di fé koe no tabatien miedoe di profesa su fé, koe tabata stima cada revelacion di fé, koe a moeri aden i pa su fé. Moeri també, pasobra e celoe santoe di fé a haci e bringador bira un mártir, koe a keda bringa bao di martirionan di coerazon, gastá coe amor santoe di asuntoe di Dios.

Nó! E ultimoe palabra no ta banidad di banidad. Ora toer alabanza keda ketoe, ora toer fama ta loebidar, anto ainda lo pas p'e homber-akí e palabra di Salbador riba Nathanael: "Un Israelita berdadera, koe no tien ningun enganjo den dié." Ni un sombra mees di un mentira ta cai riba su bida. Den humildad di su fé, el a haja forza pa vence ganjamentoe den su bida, koe solamente ta doena over den luz di mortoe: ganjamentoe di su mees curpa. Coe un rigor compleet é tabata berdadero coe su mees, té na ansia di su coerazon, té na dolor di su alma, coe su speranza i su confianza figá solamente riba su Salbador. Ki conmovedor nos no ta mira esaki, ora, den ultimoe dianan di su bida, sin forza i cansar, luchando pa aire i penar coe cada rosea, el a ricibi ultimoe medio di gracia foi su Santa Madre Iglesia. Ora pader tabata trece pele e Santoe Alimentoe, e homber koe apena su stem tabata manera un suspiroe, a lamanta, i coe un boz mas koe duroe, coe e acento jeen di su grandi boz el a repiti té tres bé: *Confiteor Deo omnipotenti*.... mi ta confesa dilanti Dios todopoderoso koe mi a peca gravemente, pa mi culpa, pa mi culpa, pa mi grandísimo culpa...... Asina tantoe bez Dios invisibel tabata bin consolé bao di figura visibel di pam, e enfermoe condenar na un silencio i kegamentoe a bolbe papia coe su boz sterki e confesion-aí di picar i culpa. Pa cosnan di mundoe é n' tabatién stem mas. Ora ultimoe forza a bandonele, su jioe major tabata papiador di su confesion; es un koe tabata mas cerca su coerazon a testigua su coerazon contritoe (jeen di contricion).

Tabata conmovedora tambe su adios humilde na su parente i amigoenan: "Loebidá mi, ma no loebidá mi den boso oracion." N'e ora-akí, n'e lugar-akí, nos kier responde na su ultimoe adios. Jeen di dolor di despedida, maar jorando coe speranza, nos ta lamanta nos coerazon i nos wowo na Cieloe i nos ta pidi; "Senjor, doenele sociegoe eternoe, i luz eterna luzele; largé sosega na paz!"

I nos ta ponele den graf coe speranza humilde, ma firme, koe nos *Amen*, nos *así sea*, lo ta gestampel coe Amen eternoe, Amen di nos Senjor i Salbador Hesu Cristoe, na Kende ta alabanza, honor i gloria pa toer eternidad!"

HOELANDA.

Kende koe a haci un bisita den di e últimoe 4 anja [té na 10 di Februari pasar] n'e dorp Thaebeek, na distancia di algun mijl foi Maastricht, sigur lo a tende papia di e stranjeroe aleman Mr. Berger, koe n'e tem-aí tabata biba n'e cas grandi koe promé-ajá tabata di notaris Schoenmaker. Cada hende lo a conta e bisitador ki misterioso persona, bibá i cas di Mr. Berger, ki exemplar i retirá su bida tabata, koe ki atencion i ki humilde é tabata asisti na Santoe Sacrificio di Misa tantoe bez k'é tabata por, of é tabata jega na confesionario, of cuantoe bez pobernan tabata gabele manera nan bienhechor generoso, koe a permiti nan di bai toema cerca di e cada Dialuna un limosna reimoe. Toer hende tabata toeméle pa un aleman ricoe, koe probablemente a haci conoce koe banda drechi di fortuna i tal bez awor pa economia a bai biba na un dorp ketoe di Hoelanda. Ta famía tabata formá di é mees, su roeman-muher, un criar-muher i un criar-homber, nan toer aleman. Tabata di admira, koe e Senjor-ai, koe tabata responde toer hendenan coemindamentoe coe un „Goeden dag" of „Goeden avond" asina vriendelijk, tabata haci foi toer hende i no tabata ricibi ni doena nunca ningun bisita. Té despues di 10 di Februari pasar e velo misterioso tabata lamantar foi Mr. Berger. Su nomber tabata un nomber falsoe i é mees no tabata ningun otro mas koe Mgr. Brinkmann, Obispoe di Münster, koe a passa últimoe 4 anja di su destierro henteramente desconocir na Straebeek, te dia Domingoe 10 di Februari ora, pa motiboe di indultoe [pordon di destierro] di Emperador Aleman, é por a bolbe bai na su Dióceès. Ta di admira, koe hendenan di e dorp, nunca no a discubri e desconoci, koe Mgr. Brinkmann kier a keda asina streng, pa no ocasiona ningun disgustoe na gobiernoe hospitalario di Hoelanda.

NIEUWSBERICHTEN.

CURAÇAO.

De stoombooten van de Red „D" lijn zullen van Curaçao naar New-York vertrekken: 17, 27 Juni— zij worden uit New-York hier verwacht: 15, 25 Juni.

—De *Gouverneur de Rouville*, Kapt. *Wolking*, is op 1 Mei te Ymuiden binnengekomen.

— Alle vaartuigen van havens van *Brazilië* en van *Aruba*, zullen in de Carácas-baai aan eene quarantaine van veertien dagen, met inbegrip van de reis, onderworpen worden.

— Woensdag j. l. had alhier op het R. K. Kerkhof van Pietermaai de begrafenis plaats van den Edel Achtbaren Heer *Felix Eugenius Vidal*, [geb. 11 Jan. 1807] oud-officier der Curaçaosche Schuttery, Oud-Consul van Venezuela, en Oud-Lid van den Kolonialen Raad. Tal van vrienden en vereerders zyn den Overledene de laatste eer komen bewyzen.

NEDERLAND.

Een hulde-adres, door ongeveer 3000 personen van verschillende godsdienstige gezindten en richtingen geteekend, zou in de vorige maand reeds aan den waardigen grysaard *Sir Mozes Montefiore* worden aangeboden, en wel door bemiddeling van Zr. Ms. diplomatieken vertegenwoordiger te Londen.

— Betrekkelyk den proeftocht van het stoomschip *Prins Willem I* (op 24 Apr. j. l.) lezen wij het volgende.

Schip en werktuigen voldeden uitstekend. Van 7 tot 12 uur werd steeds met volle kracht gewerkt. Met 76 omwentelingen per minuut werden 888 ind. paardekrachten ontwikkeld, terwyl er by contract slechts 750 bedongen waren.

Deze uitkomsten zijn nog iets beter dan die, welke eenige weken geleden verkregen werden met de *Oranje-Nassau*, het eerste schip van den *Koninklijken West-Indischen mail-dienst*. De *Oranje-Nassau* heeft haar eerste reis naar Suriname met evenveel succes als haar proeftocht volbracht. Zy legde den afstand van Amsterdam naar Paramaribo af in 18 dagen en behield dus 10½ myls vaart.

— Ook de *Prins Maurits*, eveneens bestemd voor den *West-Indischen mail-dienst*, is reeds te water gelaten.

ATJEH.— Onderstaand telegram, den 22 Maart door den militairen commandant van Atjeh en onderhoorigheden ontvangen, bewijst opnieuw hoe welwillend de bevriende Atjehers zich voortdurend tegenover de onzen aanstellen:

Een en twintig Maart zeven colonnes geageerd tegen vyand. Tusschen Lepongara en Tjotbasatoel versterkte stellingen met redoutes stormenderhand genomen; vyand geheel verdreven. Twee colonnes diversie in Lepong en Loeboek; twee bentings in Loeboek genomen en vyand teruggedreven. Twee colonnes diversie naar Lambira en Loethoe; door onbegaanbaar terrein en zware verliezen genoodzaakt van binnenrukken Lambira af te zien. Onzerzyds ge-neuveld negen minderen, gewond luitenants Dryber en Gysen, zeven en dertig minderen, vier dwangarbeiders. Vyand zware verliezen; volgens by bestuur ingekomen berichten zeventien dooden, waaronder drie Panglimas en twee en twintig gewonden, waaronder een Panglima.

ROME.— Z. H. Paus Leo XIII heeft zich opnieuw voor de wetenschap verdienstelyk gemaakt. Op eigen kosten heeft hy te *Carpineto Romano* zyn geboorteplaats, een *Weerkundigen waarnemingspost* gevestigd, en wel op den toren van het slot van het geslacht der *Pecci's*.

's Pausen daad is van groote beteekenis, omdat juist dit observatorium te Carpineto eene leemte aanvullen zal in de reeks der weerkundige posten van Italië.

— De Heilige Stoel heeft andermaal aan de Apostolische Nuntiussen eene *nota* gezonden betrekkelyk de zaak van de *Propaganda*. Opnieuw wordt in dit belangryk diplomatisch stuk op de schending der rechten van het Pausschap gewezen; een rechtsschennis die des te duidelyker en onloochenbarer is geworden door de eenstemmige protesten van geheel de Christenheid.

BERLIJN. — Terwyl Dr. Windthorst den 8n Mei j. l. in een schitterende redevoering verklaarde, dat het Centrum bereid was om met de Regeering de Socialistische partyen te bestryden, maar in de keuze der middelen van bestryding met de Regeering verschilde, verliet Prins v. Bismarck de Vergaderzaal.

—De Keizerin werd gedurende haar erustige ziekte op den 6n Mei j. l. door twee Katholieko liefdezusters verpleegd.

BRUSSEL, 23 Mei.— Zyne Majesteit Koning Willem en Koningin Emma hebben heden deze stad verlaten. Koning Leopold en Koningin Marie, het corps diplomatique alsmede tal van militaire en burgerlyke autoriteiten deden de doorluchtige gasten tot aan het station uitgeleide.

MOSCOU.— De Duitsche Kroonprins is den 23 Mei alhier aangekomen. Op zyn weg naar het *Kremlin*, waar hy tydens zyn verblyf in deze stad zal resideeren, werd hy door een groote menigte belangstellenden levendig begroet en toegejuigt.

PARIJS, 26 Mei.— Volgens de *Voltaire* zouden België en Nederland gemeenschappelyk besloten hebben, om Duitsche vorsten van de troonopvolging in genoemde landen buiten te sluiten. Binnen kort zullen de Bel-

gen en Nederlanders een tolverbond aangaan, en zal Prinses Wilhelmina van Nederland aan Prins Boudewyn van België verloofd worden.

— Nog dienzelfden dag ontkende men te Brussel zoo niet de waarheid dan toch de juistheid of nauwkeurigheid van bovenstaand bericht.

LONDEN. 27 Mei.— Italië steunt Frankryks voorstel om in Egypte eene Internationale contrôle in het leven te roepen.

MADRID. 26 Mei.— De overstroomingen in de zuidelyke provinciën nemen ontzettende verhoudingen aan; vooral in de omstreken van *Murcia* en *Alicante*. Deze watersnood is verschrikkelyker dan die van 't jaar 1879.

CAIRO. 25 Mei.— Uit *Souakim* wordt gemeld, dat de Mahdi, wegens de vyandelykheden van onderscheidene stammen, vooralsnog *Kordofan* niet kan verlaten.— De Gouverneur van *Berber* heeft besloten de stad niet eerder over te geven, dan wanneer ook *Khartoum* tot de overgave zal gedwongen zyn.

LIMA. 27 Mei.— Er heeft te *Vilcabamba* een ontmoeting plaats gehad tusschen de troepen van de Prefect Mas en 800 Montenero's. De laatsten zyn geducht geslagen.

SPANJE.

De jongste verkiezingen, waarvan de uitslag aan het ministerie *Canovas* alle reden tot tevredenheid gegeven heeft.— van 400 gekozenen behooren er niet minder dan 329 tot de ministerieële party, terwyl de *Sagastisten* 46 en de zoogenaamde dynastieke linkerzyde slechts 26 zetels verwierven—hebben zich over het algemeen door byzondere kalmte gekenmerkt.

Maar gaven de verkiezingen nu juist geen aanleiding tot rustverstoring, eene beweging van vry wat ernstiger aard deed zich voor ten gevolge der ontdekking van een wydvertakt complot van revolutionisten. Te Madrid, Barcelona, Lerida, Alicante, Valencia, Carthagena, Cadix en Cordova zyn een aantal burgers, officieren en onderofficieren in hechtenis genomen. De politie legde er beslag op papieren, waaruit bleek dat de oproermakers niet alleen de steden in gisting wilden brengen, maar zelfs formeele benden wilden organiseeren in het gebergte. Te Barcelona vooral moet groote opschudding heerschen, wyl daar verscheidene bekende vrienden van Zorrilla en veel beursmannen gearresteerd zyn: maar dit alles is nog niets in vergelyking met een werkelyk ontzettend geval, dat ook al met het revolutionnair complot in verband gebracht wordt.

Tusschen Badajoz en Ciutad Real is namelyk een spoortrein gederailleerd en in de rivier gestort, waarby meer dan zestig dooden moeten zyn gevallen, meerendeels soldaten met verlof: reeds zyn er 38 lyken te voorschyn gehaald. Deze ontzettende ramp nu word aan boos opzet van den kant der republikeinen toegeschreven, en dat hier werkelyk opzet in het spel is, kan blyken uit de omstandigheid dat over een groot gedeelte van den weg de telegraafpalen vernield waren, hetgeen waarschynlyk geschied is om den misdadigers tyd tot de vlucht te geven. Daarby wil men, dat de republikeinen gedreigd zouden hebben ook op andere punten des lands de treinen te doen ontsporen. Het kan zyn dat de paniek, welke eene ramp als de bovengemelde natuurlykerwyze ten gevolge heeft, hier de waarheid eenigszins overdryft, maar in elk geval schynt toch het ministerie den steun, dien het by de verkiezingen van de bevolking heeft mogen ondervinden, hard noodig te hebben tegenover de revolutionnaire woelingen, die Spanje nog altyd verontrusten.

EGYPTE.

Hoe het met Gordon Pacha gaan moet, die altyd nog te Khartoem omsingeld wordt, is ook al moeielyk te zeggen. De Engelsche regeering verlangt niets liever dan hem behouden en wel thuis te krygen, en als hy de 3000 man bezetting en de 15000 burgers, die aan zyne hoede zyn toevertrouwd, eenvoudig aan hun lot overliet om zyne eigen huid te redden, zou zy zich van alle verantwoordelykheid ontheven achten. Maar Gordon heeft tot het laatste oogenblik zoo hoog opgegeven van het vertrouwen en de genegenheid, welke soldaten en inwoners jegens hem aan den dag leggen, dat hy hen moeielyk in den steek kan laten, om slechts aan eigen lyfsbehoud te denken.

Men herinnert zich, dat hy dezer dagen nog eenige hoop bouwde op de tusschenkomst van Zebehr-Pacha; welnu, thans wordt verzekerd dat genoemde bevelhebber in het geheim op de hand van den Mahdi is en zelfs niet vreemd is aan de omsingeling van Khartoem. Tot overmaat van ramp steekt Osman Digna, die onlangs totaal vernietigd heette, weder het hoofd op en moet met eene sterke afdeeling handlangers nog slechts 11 kilometer van de stad Handuk verwyderd zyn, zoodat de Britsche kannoneerbooten het raadzaam gevonden hebben, zich in staat van tegenweer te stellen. Voor al dien tegenspoed stelt de regeering van den Khedive Engeland openlyk aansprakelyk; in den jongsten Ministerraad verklaarde Noebar-Pacha ronduit dat alles te wyten was aan de politiek van Groot-Brittannië, en die bewering moge nu al dan niet gegrond zyn, zeker is het dat Engeland zich zelve uit het Egyptische wespennest zal hebben te redden en dat geen enkele mogendheid het daarin behulpzaam zal zyn, al roept het deze ook op een Europeesch congres te zamen.

— De opstand begint zich ook in Opper-Egypte meer en meer uit te breiden. Mgr. Sogaro heeft reeds de noodige maatregelen genomem, om de katholieke gemeente van *Schellal*, waar men niet meer veilig is, elders te vestigen. Van de missionarissen, die door den Mahdi gevangen zyn genomen, heeft men niets meer gehoord.

Verscheidenheden.

Door de rijke Oost-Indische Compagnie is der koningin van Engeland een parasol aangeboden, die ongetwijfeld de kostbaarste is, welke ooit vervaardigd werd. Het prachtstuk is samengesteld uit stoffen, die uitsluitend in de Indische koloniën voorkomen. De zijde, waarvan het bekleedsel is gemaakt, is tot dusver in fijnheid van weefsel nog niet geëvenaard, en de zeldzaamste verven geven het de bonste kleurschakeering. De stok is geheel van ivoor en met het kunstigste snijwerk versierd; de stangen zijn van massief goud, evenals de steel en de ring, die het scherm omsluit. Een aantal diamanten en andere kostbare edelgesteenten, waarmede èn handvat èn ring bezet zijn geven dit kunstgewrocht eene aanzienlijke waarde. Alleen bij bijzonder plechtige gelegenheden wordt het pronkstuk door de koningin gebruikt.

Omtrent het door aardbevingen zoo wreed geteisterde Ischia worden door een redacteur van de *France*, den heer Maurice Vachon, die genoemde plaats bezocht heeft, de volgende bijzonderheden medegedeeld, waaruit blijkt hoedanig met het voor de slachtoffers ingezamelde geld is omgesprongen. Genoemde heer is namelijk tot de ontdekking gekomen dat van de 4.000.000 franken, die van alle kanten aan eene commissie van leeken te Napels zijn gezonden, om ze onder de ongelukkigen te verdeelen, *geen duit door dezen is ontvangen*. Zij hebben alleen het geld bekomen, dat voor hetzelfde doel aan den aartsbisschop van Napels of aan den pauselijken nuntius te Parijs was overgemaakt. Ofschoon het bijna niet te vermoeden is, dat de bedoelde commissie de laagheid gehad heeft van gelden te verduisteren, zou zij, om alle verkeerde vermoedens te voorkomen, er toch wèl aandoen in dezen nadere ophelderingen te verstrekken.

Het volgende stukje statistiek ontleenen wij aan het liberale *Handelsblad*:

„In Zwitserland, lezen wij, waar de openbaar gemaakte statistieke opgaven zich kenmerken door bijzondere nauwkeurigheid, komen voor op 100,000 huwelijken het volgend aantal scheidingen [echtscheidingen en scheidingen van tafel en bed]:

282	tusschen	protestantsche echtgenooten;
73	„	katholieke „
630	„	een protestantschen man en een katholieke vrouw;
582	„	een katholieken man en een protestantsche vrouw.

Is het wel mogelijk de treurige gevolgen, welke gemengde huwelijken in den regel na zich sleepen, duidelijker in het licht te stellen dan door deze cijfers? — Ruim *acht* scheidingen komen in Zwitserland— en wij hebben geen reden, om aan te nemen dat de toestanden elders zeer verschillend zijn — bij gemengde huwelijken, op één enkele scheiding van een huwelijk, aangegaan door katholieke echtgenooten. Bij de protestanten — het blijk ook hier — is de huwelijksband losser; dit verklaart ook, waarom bij gemengde huwelijken het aantal scheidingen grooter is, wanneer de man protestant dan wanneer de man katholiek is.

Hoe de liefde zich soms uit, kan blijken uit den volgenden brief van een ambtenaar uit een buitenpost aan een te Batavia wonende dame.

N° Liefde.
Bijlagen:
Een Hart.

Mejuffrouw,

Ik heb de eer u mede te deelen, dat ik mij in mijn nieuwe woning heb ingericht, aan welke inrichting vooralsnog alleen ontbreekt uw tegenwoordigheid.

Uw mama heeft mij bij mijn vertrek verzocht, van mijn plannen niet officiëel te doen blijken, vóórdat uw papa zou hebben afgedaan met malen, en de potten voor een ander oogstjaar zouden zijn in gereedheid gebracht.

Aangezien die termijn verstreken is, zoo heb ik de eer u beleefdelijk, doch dringend te verzoeken, mij per ommegaande te willen mededeelen, of u alsnog genegen zijt, met mij een *wettig* huwelijk aan te gaan en, subsidiair, voor het geval onverhoopte bezwaren daartegen bij u mochten oprijzen, alsdan dit mijn verzoek wel te willen overbrengen tot de eene of andere uwer waarlooze zusters. Ik heb de eer, enz.

New-York 27 Mei 1884.

Mi muy Amigoe Cobi.

Tabata dia 14 di Mei, koe mi a bolbe foi Niágara-Falls na New-York. Juist *Cardcas* tabata sali. Ta coe *Valencia* anto koe lo bo haja es carta. Foi 14 di Mei té awé, 27 di Mei, mi tabata toer ocupar aki i aja, manera lo bo tende despues den mi carta. Awé lo mi scirbi tantoe koe mi por pa doená bo bon nobedad. Sobrar lo mi manda coe *Glenfyne*.

Cobi, na 18 di Mei, mi a ricibi bo carta. Teukerslag! Bo ta bai bon adilanti, bo manera di scirbi ta gustá mi masjar. Ma dispensá mi, no bisa mas koe mi ta papia duroe, bo palabra por ta duci, mas sin duda ta pica. Toch bo a papia berdad, i esai den un cuenta, koe berdad meste sali na klaar. Pa-bien Cobi, pa es promer carta koe bo a publica, sigi asina, mi amigoe. Awor larga mi sigi mi historia di biaga. P'es tercera carta scirbi noema:

Capittel III.

New-York — Niágara-Falls, vice versa.

Den últimoe carta mi a scirbí bo, koe lo mi bai coe mi amigoe haci un biaga na Niágara, camina tien un caida di awa, un di mas famozo den mundoe. Si toer mi biaga, koe lo mi haci ainda, lo sali como esai, anto mi ta sigurá bo, koe lo mi probecha. Ma Cobi, dispensá mi, si, promer mi ta contá bo di nos biaga mees, mi ta introduci bo den cas di Mr. James Thompson, un conocir i un amigoe di Maike. Na 12. di Mei nos tabata sinta den tramway, i mira un hombér grandi balente coe un boenita barba di cabei un poco coraal, tabata net dilanti Maike arriba banki di wagen. Apena Maike a miré ó es homber coe cara secoe el ta keda miré den cara, esai tabata hinder mi amigoe. Conforme es yankee a ripara esai, unbé el ta lamanta para i dici: „Senjor, si mi a „hinder bo un poco, pordoná mi; bisá mi, „¿ bo no ta *Master Maichel Alvarez, Venezuelan?* ta parce koe mi ta conocé bo. „¿ Com bai mi amigoe, com bai bo famía?" Nunca mi a mira Maike tantoe spantar koe na es momentoe. Awor mi tabatien muchoe gustoe di hari, ma respect pa mi bienhechor a tené mi. Toch es spantamentoe a pasa bon liger, i na dos seconde Maike tabata respondé. ¿ „A bo, bo no „ta Master James Thompson? ¿ Master „James Thompson koe mi a contra „un dia na San Domingo?" „Ai sí. „¿ Com bai mi amigoe? Mira ta diez „anja, koe mi no a mirá bo. Mi ta mu„choe contentoe di topá bo. ¿ Com bai, „com bai?" I coe muchoe legria, nan tabata doena i sagudi otro su man. Mees momentoe Maike tabata presentá mi na Mr. James diciendo: „Ata un otro amigoe di „mi, Master Philip Marti, un habitante „di Curaçao, koe mi a haja di conoce na „Vapor *Valencia*. Nos dos lo haci un biaga „grandi. Despues di a bisita Niágara-„Falls camina lo nos bai awé tardi mees, „lo nos pasa lugar principalnan di Eu„ropa, pa bolbe coe muchoe gustoe na „nos tera". „O masjar contentoe, asina „Mr. James tabata responde, masjar con„tentoe koe bo tiea un bon companjero", i mientra el tabata doená mi su mân drechoe, el ta sigi: „Master Philip, bon „biní na América, un amigoe di Master „Maichel Alvarez meste ta tambe un a„migoe di Mr. James Thompson. Mi ta „na bo disposicion".

Master Philip Marti Ta promer bé, koe mi a tende esai, i toch pa papia berdad es palabra a doená mi un idea un poco mas grandi di mi mees, coe un ciertoe satisfaccion mi tabata hiza mi cabez, pa haci coe toer mi gustoe na Mr. James mi compliment, diciendo: „Muchoe danki „Mr. James pa bo cordialidad, mi ta spera „koe un dia lo bo dispone di mi: ma„nera bo ta ofrecé mi bo sirbici amical".

Despues di a sera es otro amistad, un amistad Americano, es ta; sin trastoe, habrí i berdadero, Mr. James a combida nos, di bini na su cas pa logeer cerca dié i pa warda un dia pa bai huntoe coené na Niágara-Falls. El ta conoce bon es lugar, lé moenstra nos toer camina i lo é haci koe lo nos goza di nos biaga. Nos no por ninga di acepta e tardamentoe di un dia, koe lo sirbi nos di conoce hopi cos. Na lugar anto di sali foi New-York na 12 di Mei, manera nos a proponé, lo nos warda anto té na 13. Asina trobé un tardamentoe manera casi semper ta socede. 4 di Mei, causa di un enfermedad chikitoe koe Maike tabatien, tabata troca na 10 i awor 12 di Mei ta bira 13. Ma mi ta sigura, esai no a haci nos ningun maloe.

Un mitar ora lo no a pasa ainda ó es tramway tabata para net dilanti cas di Mr. James. Su cas, manera casi toer cas di New-York, ta manera un paleis. Atras di su cas el tien un pakoes grandi como un Stad di diferente mákina. Ta dia i anoche, koe nan ta traha aja coe luz eléctrica (koe ta manera luz di solo), pa caba toer pidimentoe di diferente mákina, koe nan ta fabrica aja. No solamente mi a mira aja mákina di vapor i ferrocarril, ma tien sorto koe bo no por haci bo un idea noema i mákina pa cosé, pa scirbi, pa telegrafia, pa imprenta, pa brei; mákina pa traha trabao di mas fini; di schreinwerker, di carpinter, di relogero etc. etc. etc. Mees mi a mira un mákina grandi-grandi koe un banda di dié lana di carner tabata tira aden, koe na otro banda tabata sali manera un jas bon coser. Coe gustoe lo bo a ristra toer es cos, i mi ta sigura bo, lo bo a coempra toer kiko lo bo por noema, pa utiliza bo trabao na Curaçao. Awor mi no kier contá bo toer esai, pa haci bo jaloers. No Cobi, coe *Valencia* lo bo ricibi un caga chikitoe, aja lo bo haja aden: un bon zaag, un boor, un duimstok coe waterpas aden, koe por sirbi pa winkelhaak tambe, masjar boenita, toer di un invencion nobo. També mi a bestel un draaibank di berde, manera nan no tien ainda ni un na Curaçao. Lo bo ricibié coe *Cardcas*. Asina bo ta mira, koe mi no ta loebidá bo, Cobi.

Mr. James Thompson tabata casar. Tres jioe-homber grandi caba tabata traha huntoe coené den affair. Promer nos a drenta su cas, el tabata bisa nos: „Amigoenan, „boso ta comprende, mi tien mi affair. Mi „cas ta na boso disposicion. Mi senjora „ta na coenucoe, ma mi criarnan lo ta „na boso orden manera nan meste ta pa mi. „Dispensá mi, despues di un momentoe lo „mi bolbé" i papiando asina el ta habri

porta di su cas, larga nos drenta den un kamer boenita, ma nos tabata sali unbé, pa regla un ó otro affair den su pakoes. Apena el tabata sali, ó dos criar a drenta pa mira kiko tabata na nos sirbiei. Nos a pidi algun refrescoe, i nan a bini coe un almuerzo bon Americano, es tá; coe dos ó tres diferente sorto di carni, hueboe, pam, berdura, toer na abundancia. Apena nos a caba di toema es almuerzo of Mr. James tabata bolbe coe su tres jioe-homber. Tabata 12 or di merdia. Ora e promer compliment a caba, manera amigoenan nos tabata sinta na un mesa, koe tabata jeen coe toer sorto di courant i di boeki chikitoe. Tabata aja manera un societeit, i pa haci nos societeit mas agradabel i amical, toer tabata sinta masjar sin cuenta den un stoeltje coe lomba un poco schuins, mientra nan pia tabata sosega arriba mesa. Esai tabata un cos stranjo pa mi, un cos koe mi no a mira nunca, i koe tabata haci mi un poco verlegen. Toch Maike tabata coestumá caba coe un bida asina, pasobra ora el a mirá mi verlegen, duroe el tabata respondé mi. „ Ipi, *à la guerre comme à la guerre*", i papiando asina el també tabata boeta su pia riba mesa. Anto mi a sigié, i conforme mi tabata boeta mi pia den un estado manera Maike, el ta hari diciendo: *All right ¿ How do you do, Master Philip?* Ora nos amigoenan a tende su palabra, nan també tabata hari, ma no pa bofon, maar pa gustoe „*O yes*, asina nan tabata bisa *O yes Master Philip, that is it. You will soon get our way*, koe ta nifica: O sí, toer ta bon, lo bo coestuma liger coe nos.

Ta asina coe nan ta haci na América, si amigoenan ta bini huntoe. I pa papia berdad, si unbé nan ta coestumar coe esai, ~~coe disgustoe~~ nan ta haci di otro manera, pasobra si no ta p'esai, combersacion ta bira muchoe stijf. Despues koe nos a combersa riba diferente cos. A mi di Curaçao, Maike di Venezuela, nan tabata combersa riba nobo di New-York. Nobo di mas grandi pa nan, tabata kibramentoe di cas di *Ward, Grant & C*. Henter New-York ta sinti es desgracia. Fortuna pa Mr. James koe dos ó tres dia promer el a kibra nan a pagé un cuenta di $ 5.000. Nan dici, koe es cas tien un debe di $ 14.000.000. Nan dici, koe toer ta falta di speculacion, es ta; di risca muchoe. Mr. James dici, koe esai por ta, ma koe ta schandaal, koe nan ta permiti, koe hende por haci tantoe debe noema manera nan kier. „ Liberaal, asina „ James tabata papia, liberaal henter mun„ doe meste ta, i mi també ta liberaal i „ esai ta mi grandeza, ma tien diferencia „ denter liberaal i liberaal. Tini, koe ta „ jama nan liberaal; pasobra nan no ta „ tien miedoe di ninga existencia di Dios: „ liberaal, pasobra nan no tien miedoe di „ proclama, koe nan meste doena libertad „ na nan mal gustoe; liberaal, posobra nan „ „ ta poersigi Iglesia di Cristoe i su mi„ ministernau; liberaal, pasobra nan ta li„ ber di papia es koe nan kier, di haci „ es koe nan mal boluntad ta manda nan „ di haci; liberaal, esta, liber pa horta, „ pa lamanta falsoe testimonio, pa bringa, „ pa soeta, pa tira den disgracia tal bez „ un henter puebel. Liberaal, esta, toer „ bao di dié, ma el arriba toer. No, mi „ amigoenan, mi ta spera koe asina boso „ no ta liberaal. A mi sí, mi ta liberaal tam„ bé. Esta mi tien mi boluntad, mi ta „ liber den mi accion, mi ta asina liber „ koe mi ta reconoce mi Dios, su Santa „ ley i koe mi ta dirigi mi boluntad asina „ koe mi no ta ofende mi Dios ni mi „ prógimo". Ora Mr. James tabata papia asiua, el no tabata sinta mas riba su stoeltje, pia riba mesa, ma e tabata para net arriba su curpa. Nos toer a sinti forza i berdad di su discursoe, i coe algun entusiasmo nos tabata aproba su palabra. Sí, sí Cobi, ta asina mees. Liberaal den boca di hende di mundoe ta un mal palabra, i ta nifica nada mas, koe sin frena, sin Dios. Danki Dios, koe nos no ta di nan partida.

Ora nos a caba di combersa riba es puntaaí, nos a coeminza papia riba nos plan, pa haci es biaga na Niágara-Falls. Na Niágara-Falls, Cobi, tien caida di mas grandi di awa-manera lo mi contá bo despues. Nos tabatien nos dilanti: *Appleton's national railway et steam-navigation guide.* (Giador di Ferrocarril i vapor nacional di Appleton).

Nos a ristra bon toer diferente camina, i a combini koe lo nos sali foi New-York dia Luna, 12 di Mei, coe *New-York lake Erie et Western railroad*, na 6 ora di atardi, pa jega na Bufalo, dia Martis na 8 ora di mainta. For di aja lo nos bai den un ora i mei coe mees railroad na *Suspension bridge*, for di aja nos por cambia den 20 minuut na Niagara-Falls. Despues di a mira aja toer cos, lo nos bolbe coe *New-York Central and Hudson river railroad* via Rochester, Tyrouse, Rome, Utica i Froy na New-York.

Nos plan di biaga tabata klaar. Mr. James lo companja nos. Awor promer cos koe nos tabatien di haci, tabata di bai na nos hotel, pa busca aí nos valies etc. i tambe, pa paga gastoe koe nos a haci. Ora anto Mr. James koe su jioe-hombernan tabata toema dispensa pa bai na nan mangasina, nos a toema libertad di bai trobe na nos hotel. Nos a bolbe bieu liger, pa regla nos cos pa biaga na Niágara-Falls. Ora nos a bini trobé cerca Mr. James, nos a bisita su fábrica graudi, koe el tien. Mas koe tres ora mi a mira coe gustoe toer diferente mákina, i ainda tabata parce mi, Cobi, koe mi a mira nada. Awor koe mi ta denter toer es diferente sorto mákina, mi ta haci mi muchoe bez es pregunta. ¿ Pakiko toch na Curaçao nan no ta utiliza trabao mas pa tien es mákina? Pakiko p. e. no tien ainda camina koe tien mákina pa saag piedra, pa hiza nan riba stengel, mákina pa laba panja.

Tabata dia Martis 13 di Mei, 5 or di anoche koe mi amigoe Maike, Mr. James Thompson i a mi tabata sali for di cas koe tabata na caja *New Bowery* i a drenta Ferrocarril koe meste hiba nos na station di *Lake Erie railroad*. Nos a jega net na ora pa toema nos biljet di biaga. Awé Cobi, mi no por scirbi bo nada di es biaga mees, toch lo mi mira di caba coe esai majan. Awor lo ta laat pa paket, ta pres mi ta parti es carta na dos noema; di dos parti lo bo haja coe *Glenfyne*.

Adios, coeminda toer hende di cas i keré mi semper

Bo Amigoe,

IPI.

PS. Adres pa carta koe lo bo mandá mi ta pa awor:

Monsieur Philippe Marti.

Hâvre.

POSTE-RESTANTE

FRANCE.

pasobra seman akí na lugar di bai na Bordeaux lo nos mira di sali foi akí pa Hâvre. Esai lo combini nos mas pa nos plan di biaga.

Heden overleed, tot mijne diepe droefheid, voorzien van de HH. Sacramenten der stervenden, mijn geliefde Echtgenoot de Edl. Achtb. Heer FELIX EUGENIUS VIDAL, in den ouderdom van 77 jaren en 5 maanden.

Mevr. de Wed. VIDAL.

Curaçao, 3 Juni 1884.

ADVERTENTIE.

HISTORISCH-GEOGRAFISCHE ATLAS.

Bewerkt onder toezicht van

J. B. KAN.

RECTOR VAN HET GYMNASIUM TE ROTTERDAM. HERZIEN MET MEDEWERKING VAN

Dr. R. F. F. REUDLER.

met 86 kaarten

1 deel in linnen band.................... ƒl 5,—

Boekhandel van

A. BETHENCOURT E HIJOS.

NOTICIA.

Mi ta pone na conocementoe di publiek en general, koe desdi awé p' adelanti mi ta pone mi coenucoe *Ascencion* como *Jachtterrein*, esta, koe mi ta larga jaag coe *bala*, den toer mondi, principalmente *Groote Kloof, Kleine Kloof, Midden-Kloof* i na *Boca*, asina, koe mi lo no ta responsabel pa danjo koe por socede. Mi no ta permiti pa ningun hende pasa sin mi *órden* of di mi Factor na costa di *Ascencion*.

Curaçao, 5 April 1884.

L. NAMIAS.

KENNISGEVING.

De ondergeteekende brengt ter kennis van het Publiek, dat hij in het vervolg zijne gronden, bekend onder den naam van *Plantage Ascension*, en wel voornamelijk *Groote*, *Kleine* en *Midden-Kloof* alsook bij de *Boca*, zal beschouwen als *Jachtgronden*, en die met schietgeweer zal laten bejagen: zoodat hij zich voor mogelijke schade en ongevallen niet verantwoordelijk kan stellen.

Tevens is het, van heden af, aan niemand geoorloofd, zonder verlof van den ondergeteekende of van diens *Factor*, de bekende *Costa van Ascension* te betreden, noch daarover zijnen weg te nemen.

Curaçao, den 5n April 1884.

L. NAMIAS.

Na Publiek.

A perde un FENETA di Cristal coe varios piedra, fasoen di streki na último consert di „ Buiten-Societeit". Kende koe tresé lo worde pagar na es imprenta akí.

De aangekondigde publieke verkooping op den 9n. dezer is tot nader uitgesteld.

Curaçao, 6n. Juni 1884.

J. S. JOUBERT.

Victoria water

Natuurlijk Koolzuurhoudend Mineraalwater

uit de "Victoria Bron" te Oberlahnstein bij Ems is niet alleen voor gezonden een zeer welsmakende en verfrisschende drank, maar tevens een uitstekend geneesmiddel in vele gevallen van ziekten, in 't bijzonder bij die der maag en ademhalingsorganen, alsmede bij zenuwachtige toestanden.

De verkoop van 1,200,000 flesschen en kruiken in het eerste jaar der Exploitatie dezer bron is wel het beste bewijs van de voortreffelijkheid van dit mineraalwater.

Verkrijgbaar bij

JAN MONSANTO — OTROBANDA

en

WILLEM JOLLEY — WILLEMSTAD.

GRAN NOVEDAD!

Harienja di maisji di masjien, na prys barata i semper na relasjon koe di maisji.

Di 32 Litros (1 Schepel,) pa riba ta worde beendé i pa bari també.

Sáloe fini també ta worde moelá.

Masjien ta situá na Scharlo, cerca pakoes di Saloe di Sr. L. V. Leyba i Kleep Grandi di Srs. Jesurun & Co.

Curaçao, Abril 1884.

Harienja-32 Litros (1 Schepel) pá ƒl 2,75

Saloe ½ kilo—koe ta oen liber pa 7 cens.

TE KOOP

BIJ

ELLIS & DANIA

OTRABANDA — WATERKANT.

Alle soorten van ijzer-koper-blik-en verfwaren; aarde-glas-en touwwerk; Hollandsch, Duitsch en Noorweegsch bier; Stolksche, Friesche en Edammer-kaas; Sigaren, Lijnolie etc.

EN

het beroemde St. APOLLINARIS-WATER.

VOLLEDIGE

LEERCURSUS

OM

ZONDER ONDERWIJZER

uitsluitend door eigen oefening

GEMAKKELIJK EN SPOEDIG DE

SPAANSCHE TAAL

VOLGENS DE REGELEN DER SPRAAKKUNST EN DEN BESCHAAFDEN OMGANGSTOON TE LEEREN SCHRIJVEN EN SPREKEN

DOOR

SERVAAS DE BRUIN.

Compleet in 12 brieven, ingenaaid........ ƒl 10,75

Hetzelfde werk ingebonden............ 11,50

Boekhandel van

A. BETHENTCOURT É HIJOS.

TA DI BENDE

NA

DRUKKERIJ DI VICARIATO.

BOEKI SIGIENTENAN:

Boeki di Oracion........................ƒl [illegible]

„ „ „ coe Congregaci i Cantica.............................. [illegible]

Boeki di Tomas A. Kempis (binder) [illegible]

„ „ „ „ „ (coser). [illegible]

„ „ Cantica........................ [illegible]

„ „ Catesaci........................ [illegible]

„ „ Rósario........................ [illegible]

„ „ Historia di Bijbel.......... [illegible]

Boeki di leza [illegible]............ [illegible]

Camina di Cruz coe Meditacion...... [illegible]

Ciento cuenta (binder)............... [illegible]

„ „ (coser)............... [illegible]

Les i Evangelionan di toer Dia Domingoe.............................. [illegible]

Mees boeki, band ordinario .... [illegible]

Nobena na honor di San Domingo.... [illegible]

Nederl—Papiamentsch—Spaansch-Woordenboek (binder)..................... [illegible]

E mees (coser)....................... [illegible]

Rekenboek .... [illegible]

FREDERIK PUPPE

ta ofrecé na e respetable públic akí su sirbishi den arte di plateria. L'é doena su trabaonan, n'e nan koe lo kié favorecé, na un precio moderado.

Punda, skina di Wind-Straat, No [illegible]

NUEVO ARANCEL

DE LOS

DERECHOS DE IMPORTACION

DE

VENEZUELA.

☞ Se vende á ƒl 2,50 el ejemplar. Librería de A. BETHENCOURT E HIJOS.

REKENSCHOOL.

Oefeningen voor het aanschouwelijk uit het hoofd en schriftelijk rekenen

DOOR

W. H. WISSELINK.

Eerste stukje.—Getallen van 1—10.

Tweede stukje.—Getallen van 1—20.

Derde stukje.—Getallen van 1—100.

Vierde stukje.—Getallen van 1—1000.

☞ Ieder stukje......................ƒl [illegible]

A. BETHENCOURT E HIJOS.

INDEX LIBRORUM PROHIBITORUM

juxta exemplar romanum

Jussu sanctissimi domini nostri PII [illegible] Pontificis maximi editum anno MDCCCLXXVI.

EDITIO NOVISSIMA

in qua libri omnes ab apostolica sede us ad annum 1878 proscripti suis locis recensentur, 1 vol. demi chagrin ƒl 2,50

A. BETHENCOURT E HIJOS

LANILLA

PARA

BANDERAS

de diferentes colores

de venta á precio módico en la Librería de

A. BETHENCOURT É HIJOS.

POLVOS DE BRONCE

PROPIO PARA IMPRESIONES

Color de oro para impresiones comunes la onza ƒl [illegible]

Color de oro, fino para tarjetas „ „

Color de oro, extra fino „ „

Color de plata, „ „

Color de plata, fino „ „

Color de Cardenal, fino „ „

Color Azul de plomo, fino

De venta en la libreria de

A. Bethencourt é hijos

ALMANACH DE GOTHA

POUR

1884.

Annuaire généalogique, diplomatique et statisque, vale.......ƒl. 6,[illegible]

Libreria de A. BETHENCOURT E HIJOS

" Impr. de la Libreria " de A. Bethencourt é Hijos